

חגיגה ז

תנן התם: **אלו דברים שאין להם שיעור: הפאה, והבכורים, והראיון, וגמילות חסדים, ותלמוד תורה.**

אמר רבי יוחנן	עד שבא רבי אושעיא ברבי ולימד
כסבורין אנו לומר הראיון אין לו שיעור למעלה, אבל יש לו שיעור למטה	הראיון אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה

אבל (אמרו) חכמים אומרים: הראייה מעה כסף, והחגיגה שתי כסף.

מאי הראיון?

רבי יוחנן	ריש לקיש	
ראיית פנים בעזרה	ראיית פנים בקרבן	
הבנה ראשונה למחלוקת פליגי - בשאר ימות הרגל	כולם מסכימים שבעיקר הרגל – חייבים להביא קרבן כשבאים לעזרה בשאר ימות הרגל - מותר להביא יותר קרבנות אם רוצים	
קושי על ר' יוחנן	ראיית פנים בעזרה – כל פעם שבאים לא חייבים להביא	ראיית פנים בקרבן, כל פעם שבאים, צריכים להביא קרבן
קושי על ר' יוחנן	ולא יראו פני ריקם! תירוצ: בעיקר הרגל	
קושי על ר' יוחנן	...וכן בדין, שלא יהא שולחן מלא ושולחן רבך ריקם תירוצ: בעיקר הרגל	
קושי על ר' יוחנן	רבי יוסי ברכי יהודה אומר... ואין נראין ריקנים - משום שנאמר ולא יראו פני ריקם! תירוצ: בעיקר הרגל	
קושי על ריש לקיש ודחיית שיטתו	יראה יראה - מה אני בחנם אף אתם בחנם!	
הבנה שנייה למחלוקת	כולם מסכימים שאפשר לבוא לעזרה בלי להביא קרבן	ראיית פנים בעזרה אין לה שיעור אבל להביא קרבן יותר ממה שחייב אסור (משום בל תוסיף)
קושי על ריש לקיש	הקר ראלק מביית רעק! (משלי כ"ה) תירוצ: התם בחטאות ואשמות, כדרכי לוי, דרבי לוי רמי: כתיב הקר ראלק מביית רעק וכתיב אכא ביתק פאולות! לא קשיא; כאן - בחטאות ואשמות, כאן - בעולות ושלמים	

ואין נראין חצאין - משום שנאמר כל זכור

פירוש 1: סבר רב יוסף למימר: מאן דאית ליה עשרה בנים לא ליסקו האידנא חמשה ולמחר חמשה.

קושי ודחיית הפירוש: אמר ליה אבוי: פשיטא, הי מינייהו משוית להו פושעים והי מינייהו משוית להו זריזין!

פירוש 2: לכדאחרים. דתניא, **אחרים אומרים: המקמץ, והמצרף נחשת, והבורסי - פטורין מן הראייה, שנאמר (דברים ט"ז) כל זכור - מי שיכול לעלות עם כל זכור, יצאו אלו שאין יכולין לעלות עם כל זכור.**

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

משנה

בית הלל	בית שמאי	
עולות (במועד)	מן החולין	
השלמים	מן המעשר	
יום טוב הראשון של פסח - חגיגה	מן החולין	מן המעשר

יוצאים ידי חיוב שמחה במה?

ישראל	כהנים
בגדרים ונדבות	בחטאות ואשמות
ובמעשר בהמה	בבכור
	ובחזה ושוק
אבל לא בעופות ולא במנחות	

קושי: אלא עולות, במועד הוא דבאות מן החולין, הא ביום טוב - מן המעשר, אמאי? דבר שבחובה היא, וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין!
הבאת תירוצי אפשרי ודחיינו: וכי תימא: הא קא משמע לן דעולות, במועד - באות, ביום טוב - אינן באות, כמאן - כבית שמאי? דתנן: **בית שמאי אומרים: מביאין שלמים ואין סומכין עליהן, אבל לא עולות. ובית הלל אומרים: מביאין שלמים ועולות, וסומכין עליהן!**
תירוצ: חסורי מיחסרה והכי קתני:

	במועד	ביום טוב
עולות נדרים ונדבות	באות	אינן באות
ועולת ראייה	באה	באה אפילו ביום טוב

	בית הלל	בית שמאי
עולת ראייה	מן החולין	
שלמי שמחה	אף מן המעשר	
יום טוב הראשון של פסח - חגיגה	מן המעשר	מן החולין

ברייתא לחיזוק התירוצ: תניא נמי הכי: **עולות נדרים ונדבות, במועד - באות, ביום טוב - אינן באות. ועולת ראייה - באה אפילו ביום טוב. וכשהיא באה - אינה באה אלא מן החולין. ושלמי שמחה באין אף מן המעשר. וחגיגת יום טוב הראשון של פסח. בית שמאי אומרים: מן החולין, ובית הלל אומרים: מן המעשר.**

שאלה על ניסוח המשנה: מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח?
תשובה: אמר רב אשי: הא קא משמע לן, חגיגת חמשה עשר - אין, חגיגת ארבעה עשר - לא.

